

Nr 849

Av herr Gustafsson i Skellefteå, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 188, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I proposition nr 188 föreslås att skattegrupperingen skall slopas och att de ortsavdrag som gäller i ortsgrupp V skall gälla i hela riket.

Frågan om ortsguppering vid beskattning behandlades i ett hösten 1957 avlämnat betänkande av ortsgruppsutredningen. Utredningen föreslog att principbeslut skulle fattas om skattegrupperingens avskaffande. Flertalet av de hörda remissinstanserna avstyrkte emellertid förslaget. Sålunda avstyrktes det av bl. a. Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges industriförbund, LO, TCO och SACO.

Statsutskottet behandlade frågan med anledning av motioner till 1956 års riksdag. Utskottet förklarade vid detta tillfälle, att såväl en omgruppering av orterna som en omprövning av antalet ortsgrupper borde grundas på en ny prisgeografisk undersökning.

Frågan behandlades också med anledning av motioner till 1958 års riksdag. Bevillningsutskottet anförde i yttrande över motionerna bl. a. följande:

Efter att sålunda ha tagit del av remissutlåtandena över ortsgupperingsutredningens betänkande, konstaterar utskottet, att kravet på att skattebelastningen skall stå i relation till skatteförmågan med hänsyn till orternas dyrhetsförhållanden fortfarande förfäktas av organisationer, representerande mycket stora befolkningslager. Den kritik som riktats mot ortsgupperingssystemet kan i vissa avseenden anses befogad, varför ortsgupperingssystemet bör omprövas.

I ortsgupperingsutredningens betänkande liksom i remissyttrandena häröver har framförts värdefulla synpunkter för uppläggning av den prisgeografiska undersökning, som statsutskottet förordade år 1956 och som nu synes vara den naturliga fortsättningen på strävandena att åstadkomma berättigade justeringar av ortsgupperingsförhållandena.

Utskottet ansåg, att »den prisgeografiska undersökning som nyss nämnts torde vara erforderlig för att bedöma frågan om spännvidden i ortsgupperingen» samt förutsatte att Kungl. Maj:t »omedelbart föranstaltar om en dylik undersökning».

Vid 1961 års vårriksdag behandlades frågan med anledning av en proposition om att ortsgrupp II skulle slopas. I motioner föreslogs att ortsgupperingen i skattesystemet i dess helhet skulle upphöra att gälla. Med anledning härav framhöll bevillningsutskottet bl. a. följande:

För närvarande pågår en utredning rörande principerna för en prisgeografisk undersökning. Enligt uppgift i årets riksdagsberättelse kommer utredningen att avsluta sitt arbete under innevarande år. Sedan utredningens därvid framlagda förslag varit föremål för bedömande torde den av riksdagen begärda prisgeografiska undersökningen komma att verkställas. Utskottet anser i likhet med tidigare års bevillningsutskott att resultatet av denna undersökning bör avvaktas innan ställning tas till principfrågan om skattegrupperingens avskaffande.

I proposition nr 188 föreslås nu att skattegrupperingen skall slopas. Som motivering för detta förslag framhålles, att »otvivelaktigt kan starka skäl av rättvisekaraktär framföras till stöd för kraven på enhetliga ortsavdrag vid beskattningen». Detta är riktigt om man utgår ifrån att det inte föreligger några mera betydande skillnader i levnadskostnader mellan olika landsdelar. Bestämd ståndpunkt i den frågan kan inte tagas innan den prisgeografiska undersökningen framlagt sitt material. Det förefaller emellertid ingalunda otroligt att undersökningen kommer att visa att levnadskostnaderna i övre Norrland är så höga att de motiverar ett högre ortsavdrag vid beskattningen.

Kritiken mot den nuvarande ortsgrupperingen är emellertid befogad, varför förslaget om dess slopande kan godtagas. Den prisgeografiska undersökning som riksdagen begärt bör emellertid fullföljas. Skulle den ge faktiska belägg för att betydande skillnader i levnadskostnaderna föreligger mellan exempelvis Norrland och övriga delar av landet bör frågan om tillägg till ortsavdragen upptagas till prövning.

Med stöd av vad ovan anförts får jag därför föreslå.

att riksdagen vid behandling av proposition nr 188 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att den av riksdagen tidigare begärda prisgeografiska undersökningen måtte fullföljas och att, därest denna skulle visa att det finns väsentliga skillnader i dyrhet mellan Norrland och övriga delar av landet, frågan om speciella tillägg till ortsavdragen upptages till prövning med hänsyn till det framlagda materialet.

Stockholm den 8 november 1961

Henning Gustafsson
i Skellefteå